

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Європейська інтеграція

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

року набору 2018

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

галузі знань

29 Міжнародні відносини

шифр і назва галузі знань

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Міжнародний бізнес

назва освітньої програми

академічні групи

ЗМБС-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2019 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейська інтеграція» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки Міжнародний бізнес спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей щодо питань світової політики та європейської інтеграції і впливу різних форм співробітництва та членства країн ЄС на розвиток національної економіки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність господарських, економічних, правових відносин щодо особливостей участі в інтеграційних процесах європейських країн, можливостей розширення кордонів європейської інтеграції та наслідків участі країни в інтеграційних процесах.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародне торгово-економічне право», «Міжнародна інформація та комунікації» та є основою для написання випускної кваліфікаційної роботи.

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом;

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог;

ЗК 7. Уміння бути критичним та самокритичним до розуміння чинників, які справляють позитивний чи негативний вплив на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності та мультикультурності та поваги до них;

ЗК 10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;

ЗК 12. Здатність реагувати на зміни в міжнародному бізнес-середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів до ведення міжнародного бізнесу; адекватно оцінювати і прогнозувати економічні та соціальні явища, системність у прийнятті обґрунтованих рішень.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів;

ФК 3. Розуміння сутності й особливостей функціонування моделей економічного розвитку як середовища міжнародного бізнесу;

ФК 4. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях та налагоджувати комунікації між ними;

ФК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них;

ФК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;

ФК 8. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;

ФК 9. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні;

ФК 11. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

ФК 12. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

ФК 13. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;

ФК 17. Уміння обґрунтовувати результати поточного та перспективного аналізу щодо кон'юнктури світових ринків і готувати аналітичні звіти;

ФК 18. Організація діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу в умовах глобалізації та регіоналізації на основі застосування методів, інструментів та механізмів інтеграції у глобальні та регіональні ланцюги створення доданої вартості.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

ПРН 2. Мислити креативно та критично, володіти навичками самоаналізу, самоменеджменту, самовдосконалення, тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей;

ПРН 3. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, аналізу та синтезу, структурно-системного аналізу, систематизувати набуті знання, робити узагальнення і висновки на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу та ресурсів;

ПРН 4. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ПРН 5. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію;

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально та свідомо, відстоювати національні інтереси з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

ПРН 8. Досліджувати та ідентифікувати функціональні області та їх взаємозв'язки, налагоджувати комунікації між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня;

ПРН 9. Виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію про зовнішнє та внутрішнє середовище міжнародного бізнесу; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

ПРН 11. Спроможність здійснювати діяльність у багатонаціональному середовищі з урахуванням культурологічних особливостей представників бізнес-кіл різних країн; розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності);

ПРН 12. Демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи характер міжнародних конфліктів і суперечок, особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

ПРН 13. Уміння орієнтуватися у сучасному бізнес-середовищі на основі розуміння та застосовування базових знань основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів при здійсненні господарської діяльності у сфері міжнародного бізнесу;

ПРН 14. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку і впливу міжнародного бізнесу на розвиток національних економік країн світу;

ПРН 15. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

ПРН 16. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища;

ПРН 17. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції світогосподарського розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів; обґрунтовувати методи, інструменти та механізми інтеграції у глобальні та регіональні ланцюги створення доданої вартості.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Світова політика як соціокультурна реальність.

Поняття “світова політика”. Світова політика як сукупна сфера взаємодій політичних суб’єктів міжнародних відносин (держав, міжурядових організацій, транснаціональних акторів, індивідів). Світова політика: основні поняття. Суб’єкти світової політики, їх аналіз і класифікація. Різноманітність акторів у сучасній політичній системі світу. Основні пріоритети світової політики. Зростання ролі світової політики в умовах міжнародної інтеграції та глобалізації. Рівні аналізу і методи дослідження світової політики. Теоретичні уявлення про політичну структуру світу. Світ-системний аналіз.

Тема 2. Формування сучасної системи світової політики.

Світова політична система: історія і еволюція. Стани міжнародного середовища: статичний, стабільний, трансформаційний, турбулентний. Ідеї циклічності у світовій політиці. Вестфальський мир і формування державно-центристської системи світу. Принципи: державний суверенітет, визнання держав, самовизначення народів, територіальна цілісність. Держава – нація. “Європейський концерт”, Версальсько-Вашингтонська, Ялтинсько-Потсдамська та інші системи. Поняття “світовий порядок”. Новий світовий порядок як теоретична й ідеологічна модель політичної практики і глобальний проект світу. Поняття “актори” світової політики. Держава як головний актор. Війна і конфлікт між державами. Міжнародні організації. Недержавні актори: громадянське суспільство, територіальні утворення, місто, мегаполіс, регіон, бізнес, фінансові структури, ТНК, ТНБ, малий, середній, транснаціональний бізнес, міжурядові організації, професійні, релігійні і національні рухи, екстремістські організації, індивіди. Глобальне управління. Світовий уряд (І. Фількенштейн). Реформування ООН в аспекті розподілу влади; однополярний світ, керований США (З. Бжезінський); поліцентричний світ, суперечності світового порядку. Стратегічні партнери України на світовій арені. Багатовекторність як українська реальність у сфері зовнішньої політики. Міжнародний імідж України та фактори, що його детермінують. Перспективи України щодо зайняття гідного місця у світовому співтоваристві.

Тема 3. Чинники, етапи та напрями розвитку ЄС.

Передумови розвитку інтеграційних процесів в Європі. План Маршалла та його економічні наслідки для світової та європейської економіки. Значення плану Р. Шумана для розвитку європейської інтеграції. Економічна інтеграція як основа майбутнього ЄС. Етапи європейської інтеграції. Римський договір про заснування Європейського економічного співтовариства та Європейської агенції з атомної енергії.

Брюссельський договір. Створення Європейського Союзу: правові та організаційні засади функціонування Європейських Спільнот в Маастрихтському, Амстердамському та Ніццькому договорах. Лісабонський договір.

Тема 4. Інституційна структура ЄС.

Сучасна інституційна модель Євросоюзу. Характеристика основних інституції ЄС: Європейська рада, Рада ЄС, Європейський парламент, Європейська комісія, Суд ЄС, Європейський центральний банк, Рахункова палата. Повноваження окремих інститутів, процедури ухвалення рішень, механізми співпраці. Процедура спільного прийняття рішень Ради міністрів ЄС та Європейського парламенту. Розподіл компетенцій між ЄС та державами-учасницями. Допоміжна інституції ЄС. Європейський інвестиційний банк та інституції ЄС у сфері фінансування інвестиційних проектів. Принципи функціонування, цілі та завдання допоміжних інститутів Європейського Союзу.

Тема 5. Спільний ринок як основа функціонування ЄС.

Єдиний (спільний) ринок як одна з форм міжнародної економічної інтеграції. Інституційні засади функціонування спільного ринку ЄС. Базові свободи єдиного ринку. Умови реалізації вільного руху товарів на ринку країн ЄС: ліквідація митних та рівнозначних за ефектом до митних зборів, усунення кількісних і рівнозначних їм обмежень та контроль за заходами у сфері непрямого оподаткування. Імперативні вимоги щодо застосування обмежень вільного руху товарів. Технічні норми та стандарти в ЄС. Принцип взаємного визнання як основа вільного руху товарів в ЄС. Свобода надання послуг та проблеми її реалізації. Особливості регулювання процесів надання телекомунікаційних послуг, послуг з газом та електропостачання, транспортних та поштових послуг. Формування єдиної європейської фінансової зони на засадах вільного руху капіталу. Основні засади вільного руху капіталу. Допустимі дискримінаційні обмеження руху капіталу. Вимоги щодо обмежень руху капіталу на національному та наднаціональному рівнях. Регулювання вільного руху осіб в ЄС. Поняття робітника-мігранта. Свобода пересування робочої сили та її обмеження. Свобода підприємницької діяльності. Національні та європейські юридичні особи.

Тема 6. Європейська валютна інтеграція.

Поняття економічного та валютного союзу ЄС. Історія та порядок створення ЄВС. Критерії приєднання до ЄВС (Маастрихтські критерії). Механізм переходу від національних грошових одиниць до євро. Проблеми та переваги введення єдиної валюти ЄС. Проблеми стабільності «єврозони». Форми координації економічної політики держав-учасниць. Характеристика Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ). Основні

напрями реалізації фінансової та монетарної політики ЄС. Податкова гармонізація як напрям фінансової політики ЄС.

Тема 7. Основні напрями політики ЄС (податкова, торговельна, конкурентна, аграрна).

Торговельна політика ЄС і нові країни-члени. Форми торговельно-економічних відносин (інтеграції) третіх країн з Європейським співтовариством: співробітництво в режимі вільної торгівлі, митний союз з ЄС, Європейський економічний простір. Види міжнародних угоди ЄС з третіми країнами: угоди про асоціацію, угоди про співробітництво, торговельні угоди. Конкурентна політика ЄС: сутність, цілі та завдання. Правові та організаційні аспекти конкурентної політики ЄС. Джерела конкурентного права ЄС. Повноваження інституцій ЄС у сфері конкурентної політики. Національні антимонопольні органи держав-членів. Стимулювання конкуренції на ринку ЄС: поняття угоди та узгоджених дій, що обмежують конкуренцію; шляхи протидії зловживанням домінуючим становищем на ринку; особливості регулювання злиття та поглинання підприємств. Державна допомога суб'єктам господарювання. Інноваційна та науково-технічна політика Євросоюзу: механізми та інструменти реалізації. Основні напрями підтримки інновацій в ЄС. Лісабонська стратегія про Європейський дослідницький простір та інструменти її реалізації. Сучасна інноваційна політика ЄС.

Тема 8. Політика ЄС у сфері розвитку інфраструктури.

Сутність та етапи формування енергетичної політики ЄС. Європейська енергетична хартія. Структура внутрішнього енергетичного ринку ЄС. Роль відновлювальних та альтернативних джерел енергії у формуванні внутрішнього енергетичного ринку країн ЄС. Політика енергозбереження європейських країн. Проблеми розвитку енергетичного ринку ЄС. Місце України у зовнішній енергетичній політиці ЄС. Правові та інституційні засади спільної транспортної політики ЄС. Особливості організації європейського транспортного ринку. Пан'європейська транспортна мережа та міжнародні транспортні коридори. Програми ЄС щодо розвитку транспорту. Напрями співробітництва України з ЄС у транспортній сфері.

Тема 9. Соціальна політика Європейського Союзу.

Особливості формування соціальної політики ЄС. Сутність та типологія європейських соціальних моделей: континентальної, скандинавської, середземноморської та англосаксонської. Інституції ЄС в сфері соціальної політики та їх основні функції. Економіко-соціальний комітет ЄС. Європейська служба зайнятості. Механізми реалізації європейської соціальної політики: європейський соціальний діалог,

відкритий метод координації. Європейський соціальний фонд. Політика ЄС у галузі освіти. Роль Болонського процесу у формуванні Європейського Освітнього простору. Європейський простір свободи, безпеки та правосуддя як основа формування імміграційної політики. Шенгенська угода та заходи щодо її реалізації. Роль Шенгенських домовленостей у забезпеченні вільного руху робочої сили на території ЄС. Спільна політика країн ЄС щодо нелегальної міграції. Рамкова програма «Солідарність та управління міграційними потоками». Співробітництво України та ЄС у сфері міграції та візової політики.

Тема 10. Напрями європейської інтеграції України.

Стратегія розширення ЄС. Процедура приєднання. Критерії вступу. Процес переговорів про вступ. Програми «Pro accession» та «Post accession». Досвід коінтеграції до ЄС держав ЦСЄ. Країни – кандидати на вступ. Етапи відносин України та ЄС. Правова основа посилення співробітництва України з ЄС. Механізми та інструменти імплементації європейської інтеграції моделі. Політика «Східне партнерство». Підписання договору про створення всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі (“ЗВТ+”) Україна-ЄС. Напрями реформування Української економіки в контексті європейської інтеграції та перепони на шляху посилення взаємодії Україна-ЄС.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття		4	2					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		2	4					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		84	84					
	Усього годин		90	90					

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																									
	денна форма										заочна форма															
	Повна					скорочена					повна					скорочена										
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі									
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ		СРС	Л	СЗ	ПЗ		ЛЗ	СРС	Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			
Тема 1. Світова політика як соціокультурна реальність.																					16					16
Тема 2. Формування сучасної системи світової політики.																					20			2		18
Тема 3. Чинники, етапи та напрями розвитку ЄС.																					18	2				16
Тема 4. Інституційна структура ЄС.																					16					16
Тема 5. Спільний ринок як основа функціонування ЄС.																					18					18
Тема 6. Європейська валютна інтеграція.																					20	2		2		16
Тема 7. Основні напрями політики ЄС (податкова, торговельна, конкурентна, аграрна).																					20			2		18
Тема 8. Політика ЄС у сфері розвитку інфраструктури.																					18					18
Тема 9. Соціальна політика Європейського Союзу.																					16					16
Тема 10. Напрями європейської інтеграції України.																					18	2				16
Курсова робота (проект)																										
Усього годин / кредитів ECTS																					180/6	6		6		168

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

для заочної форми навчання – <http://edu.htei.kh.ua/moodle/course/index.php?categoryid=5374>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Світова політика як соціокультурна реальність.

1. Різноманітність акторів у сучасній політичній системі світу.
2. Основні пріоритети світової політики.
3. Зростання ролі світової політики в умовах міжнародної інтеграції та глобалізації.
4. Теоретичні уявлення про політичну структуру світу.

Тема 2. Формування сучасної системи світової політики.

1. Поняття “актори” світової політики.
2. Держава як головний актор.
3. Недержавні актори: громадянське суспільство, територіальні утворення, місто, мегаполіс, регіон, бізнес, фінансові структури, ТНК, ТНБ, малий, середній, транснаціональний бізнес, міжурядові організації, професійні, релігійні і національні рухи, екстремістські організації, індивіди.
4. Багатовекторність як українська реальність у сфері зовнішньої політики.
5. Перспективи України щодо зайняття гідного місця у світовому співтоваристві.

Тема 3. Чинники, етапи та напрями розвитку ЄС.

1. Передумови розвитку інтеграційних процесів в Європі.
2. Значення плану Р. Шумана для розвитку європейської інтеграції.
3. Римський договір про заснування Європейського економічного співтовариства та Європейської агенції з атомної енергії.
4. Лісабонський договір.

Тема 4. Інституційна структура ЄС.

1. Повноваження окремих інститутів, процедури ухвалення рішень, механізми співпраці.
2. Процедура спільного прийняття рішень Ради міністрів ЄС та Європейського парламенту.
3. Допоміжна інституція ЄС.
4. Принципи функціонування, цілі та завдання допоміжних інститутів Європейського Союзу.

Тема 5. Спільний ринок як основа функціонування ЄС.

1. Умови реалізації вільного руху товарів на ринку країн ЄС: ліквідація митних та рівнозначних за ефектом до митних зборів, усунення кількісних і рівнозначних їм обмежень та контроль за заходами у сфері непрямого оподаткування.

2. Імперативні вимоги щодо застосування обмежень вільного руху товарів.
3. Особливості регулювання процесів надання телекомунікаційних послуг, послуг з газо- та електропостачання, транспортних та поштових послуг.
4. Регулювання вільного руху осіб в ЄС. Поняття робітника-мігранта.
5. Національні та європейські юридичні особи.

Тема 6. Європейська валютна інтеграція.

1. Історія та порядок створення ЄВС.
2. Критерії приєднання до ЄВС (Маастрихтські критерії).
3. Механізм переходу від національних грошових одиниць до євро.
4. Податкова гармонізація як напрям фінансової політики ЄС.

Тема 7. Основні напрями політики ЄС (податкова, торговельна, конкурентна, аграрна).

1. Види міжнародних угоди ЄС з третіми країнами: угоди про асоціацію, угоди про співробітництво, торговельні угоди.
2. Правові та організаційні аспекти конкурентної політики ЄС.
3. Джерела конкурентного права ЄС.
4. Державна допомога суб'єктам господарювання.
5. Лісабонська стратегія про Європейський дослідницький простір та інструменти її реалізації.

Тема 8. Політика ЄС у сфері розвитку інфраструктури.

1. Європейська енергетична хартія.
2. Проблеми розвитку енергетичного ринку ЄС.
3. Місце України у зовнішній енергетичній політиці ЄС.
4. Програми ЄС щодо розвитку транспорту.
5. Напрями співробітництва України з ЄС у транспортній сфері.

Тема 9. Соціальна політика Європейського Союзу.

1. Сутність та типологія європейських соціальних моделей: континентальної, скандинавської, середземноморської та англосаксонської.
2. Європейська служба зайнятості.
3. Роль Болонського процесу у формуванні Європейського Освітнього простору.
4. Європейський простір свободи, безпеки та правосуддя як основа формування імміграційної політики.
5. Співробітництво України та ЄС у сфері міграції та візової політики.

Тема 10. Напрями європейської інтеграції України.

1. Програми «Pro accession» та «Post accession».
2. Досвід коінтеграції до ЄС держав ЦСЄ. Країни – кандидати на вступ. Етапи відносин України та ЄС.
3. Правова основа посилення співробітництва України з ЄС.
4. Напрями реформування Української економіки в контексті європейської інтеграції та перепони на шляху посилення взаємодії Україна-ЄС.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

для заочної форми навчання –
<http://edu.htei.kh.ua/moodle/course/index.php?categoryid=5374>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Весна 2012020 н.р. - Осінь 2020/2021 н. р.

	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	-	60
1.1	<i>Тема 1. Світова політика як соціокультурна реальність.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	1
1.2	<i>Тема 2. Формування сучасної системи світової політики.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	15

	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Тестування на Порталі	-	1
1.3	<i>Тема 3. Чинники, етапи та напрями розвитку ЄС.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	2
1.4	<i>Тема 4. Інституційна структура ЄС.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	2
1.5	<i>Тема 5. Спільний ринок як основа функціонування ЄС.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	2
1.6	<i>Тема 6. Європейська валютна інтеграція.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	15
	Тестування на Порталі	-	1
1.7	<i>Тема 7. Основні напрями політики ЄС (податкова, торговельна, конкурентна, аграрна).</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	15
	Тестування на Порталі	-	1
1.8	<i>Тема 8. Політика ЄС у сфері розвитку інфраструктури.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	2
1.9	<i>Тема 9. Соціальна політика Європейського Союзу.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	1
1.10	<i>Тема 10. Напрями європейської інтеграції України.</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	-	-
	Тестування на Порталі	-	2
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	-	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	-	10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	-	15
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	-	15
3	Оцінка з дисципліни	-	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового

семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Кордон М. В. Європейська інтеграція : навчальний посібник / М. В. Кордон. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 172 с.
2. Макаренко М. І. Європейська інтеграція : навчальний посібник / М. І. Макаренко. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 344 с.
3. Європейський союз [Електронний ресурс] : Офіційний веб-сайт. – Режим доступу : https://europa.eu/european-union/index_en. – Станом на 30.08.2020 – Назва з екрана.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Європейська інтеграція : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Колектив авторів; за загальною редакцією І. А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. — Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. — 464 с.
5. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі : навчальний посібник / В. О. Корнієнко [Електронний ресурс] : Офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <https://multimedia.posibnyku.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/>. – Станом на 30.08.2020. – Назва з екрана.
6. Матюшенко І. Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резнікова. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. – 496 с. – Також доступний : <https://invest.kh.ua/images/library/219/evrointegratsiya-ukrajini-v-sistemi-mej.pdf>.